

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapă județeană/municipiului București
Clasa a X-a
2018

Varianta 1

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În ianuarie 1871, Imperiul German a fost proclamat în Sala Oglinzilor de la Versailles. Germania unită era un colos din toate punctele de vedere. [...] Contemporanii comparau Germania cu Statele Unite, recent reconstituite. «Adoptarea în Europa a sistemului american al Uniunii, sub controlul și îndrumarea unui popor liber, obișnuit cu autocontrolul, nu poate să nu extindă instituțiile populare și să nu sporească influența pașnică a ideilor americane», se adresa președintele Ulysses S. Grant Congresului în februarie 1871. Ziarele populare îl preamăreau pe Bismarck drept «un părinte fondator», ba chiar ca «Washingtonul» noului imperiu. Dar, spre deosebire de Statele Unite, această nouă entitate vastă se afla în inima Europei. Consolidarea centrului european eliminase zona-tampon de «intermediari» care separase vreme îndelungată marile puteri; Austria fusese alungată din Germania pentru totdeauna. Acolo unde vreme de sute de ani existaseră o mulțime de state mai mici, iar cu șapte ani mai devreme fuseseră aproape 40 de entități distincte, o singură putere deținea controlul suprem. În următoarele decenii, acest lucru va domina politica externă și internă a marilor state europene.”

(B. Simms, *Europa. Lupta pentru supremație de la 1453 până în prezent*)

B. „Bismarck a reacționat la presiunile externe asupra Reichului cu o strategie bidimensională. [...] Pe plan extern, Bismarck s-a bazat pe gestionarea inteligentă a sistemului de state european. Spre deosebire de Marea Britanie, Franța și Rusia, se mulțumea să lase expansiunea peste ocean în seama altora: «Cancelarul», nota unul dintre interlocutorii săi, «refuză orice discuție despre colonii», pe de o parte fiindcă Germania nu avea mijloace să le apere, iar pe de altă parte, deoarece acestea erau un instrument util de abatere a atenției Parisului de la pierderile suferite aproape de casă, dar mai ales întrucât securitatea europeană a Reichului era principala sa preocupare. «Harta mea a Africii», remarca el odată, «se află în Europa. Aici este Rusia și aici e Franța, iar noi suntem în mijloc. Asta e harta mea a Africii». Această rețineră în privința teritoriilor de peste ocean a liniștit Statele Unite. În decembrie 1871, Bismarck i-a spus ambasadorului german la Washington că «nu suntem câtuși de puțin interesați să obținem un avanpost undeva în Americi și recunoaștem fără echivoc [...] influența predominantă a Statelor Unite acolo».”

(B. Simms, *Europa. Lupta pentru supremație de la 1453 până în prezent*)

C. „Din 1871 până în 1890, Europa trece prin epoca bismarckiană. Om al Vechiului Regim, cancelarul Bismarck nu are altă ambiție decât să mențină un statu-quo european avantajos de acum înainte pentru Germania și nici o altă perspectivă decât aceea a echilibrului european. [...] În 1871, mare lucru nu mai rămâne din Europa căreia Congresul de la Viena i-a trasat frontierele, iar Sfânta Alianță i-a stabilit conținutul. [...] Germania s-a constituit «prin fier și sânge» sub egida Prusiei, iar Italia prin aderarea popoarelor din peninsulă la «soluția piemonteză». În Imperiul Habsburgilor, Ungaria a obținut recunoașterea identității sale, iar rezistența minorității slave la acțiunile de germanizare și de maghiarizare întreprinse de Viena și Budapesta arată că, fără îndoială, compromisul din 1867 nu este decât o etapă pe calea emancipării popoarelor supuse.

[...] Istoria Europei la sfârșitul secolului al XIX-lea este marcată de două antagonisme principale. Primul este antagonismul franco-german. [...] Al doilea antagonism este cel dintre Rusia și Austria. Înlăturată din Germania, aceasta din urmă și-a îndreptat atenția spre spațiul balcanic, încurajată din răspuneri pe această cale de Bismarck.” (S. Bernstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei **C**, două caracteristici ale formării statelor naționale în secolul al XIX-lea. **4 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei **B**, două cauze ale neimplicării Germaniei în expansiunea colonială. **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei **A**, două asemănări între Germania și Statele Unite ale Americii. **4 puncte**
4. Formulați o opinie referitoare la modificarea raportului de forțe pe plan european în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, susținând-o cu câte o informație selectată din sursele **A** și **C**. **8 puncte**
5. Prezentați două consecințe ale „Problemei orientale” pentru Țările Române în prima jumătate a secolului al XIX-lea. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia constituirea statului român în a doua jumătatea a secolului al XIX-lea s-a realizat în contextul rivalităților dintre marile puteri. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Analizați comparativ, în aproximativ trei-patru pagini, **Organizarea statelor moderne între secolele al XVII-lea – al XIX-lea**, având în vedere:

- prezentare a două asemănări și menționarea a două deosebiri dintre modelul politic britanic și modelul politic nord-american;
- menționarea a două caracteristici ale *Declarației drepturilor omului și ale cetățeanului*;
- menționarea a două fapte istorice din perioada 1790-1795 desfășurate în Franța și prezentarea câte unei consecințe a unuia dintre aceste fapte în domeniul social, respectiv a celuilalt fapt în domeniul politic;
- formularea unei opinii referitoare la existența continuității în politica Franței la începutul secolului al XIX - lea și susținerea acesteia cu două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea sintezei, evidențierea relației cauză-efect, susținerea opiniei cu argumente istorice (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice și încadrarea sintezei în limita de spațiu precizată.